

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

VNN – úloha Ministerstva zdravotnictví v oblasti krizového řízení a spolupráce s ostatními resorty

Odborný seminář
5.4.2017 a 12.4.2017 - Nemocnice Na Bulovce

Hejdová J.

Základní právní předpisy

- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách
- zákon č. 374/2011 Sb., o ZZS
- zákon č. 239/2000 Sb., o IZS
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení
- zákon č. 320/2015 Sb., o HZS ČR
- zákon č. 273/2008 Sb., o PČR
- zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon
- zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

a jejich prováděcí právní předpisy (vyhlášky, nařízení vlády)

Základní dokumenty

- **Mezinárodní zdravotnické předpisy (2005)** – 23. května 2005
- Národní akční plán České republiky pro případ vzniku události podléhající Mezinárodním zdravotnickým předpisům – usnesení vlády č. 785/2011 z 25. října 2011
- Směrnice pro jednotný postup při vzniku mimořádné události podléhající Mezinárodním zdravotnickým předpisům (2005) v souvislosti s výskytem vysoce nakažlivé nemoci na palubě letadla přistávajícího ve vstupním místě pro leteckou dopravu – usnesení vlády č. 14 z 9. ledna 2013
- Směrnice pro jednotný postup při vzniku mimořádné události podléhající Mezinárodním zdravotnickým předpisům (2005) v souvislosti s výskytem vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení poskytovatele zdravotních služeb – usnesení vlády č. 15 z 9. ledna 2013
- Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1082/2013/EU o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách a o zrušení rozhodnutí č. 2119/98/ES

Uzavřené smlouvy

- **Dohoda MZ a MD o součinnosti** – neodkladné předávání informací (vnitrozemská plavba)
 - **Rámcová součinnostní dohoda mezi MV-PČR a MZ, MZe, MF a MV-GŘ HZS ČR** o aktivizaci součinnostních opatření na vybraných pozemních hraničních přechodech
 - **Součinnostní dohoda mezi MZ a SÚJB a MV-GŘ HZS ČR** o předávání informací o radiačních hrozbách na území ČR a v zahraničí
 - **Realizační dohoda mezi MZ a MO** o zajištění transportu vzorků biologického materiálu k detekci původců vysoce nakažlivých nemocí do zahraničí
 - **Dohoda o spolupráci mezi MZ a MV-GŘ HZS ČR** o předávání a přijímání informací v případě vzniku mimořádné události s ohrožením veřejného zdraví, při které může nastat ohrožení dalších států
 - **Smlouva mezi SZÚ a RKI** o laboratorním vyšetřování vzorků biologického materiálu k detekci původců VNN
 - **Realizační dohoda mezi MZ a MO** k zapojení CBO Těchonín do systému řešení událostí s výskytem VNN
- a na ně navazující nebo s nimi související další dohody*

Implementace MZP v ČR

Základní informace:

- ohnisko nákazy – místo, ve kterém se šíří nákaza. Jeho součástí je nebo byl zdroj nákazy, fyzické osoby podezřelé z nákazy a složky jejich prostředí,
- místo zásahu – prostor stanovený na základě epidemiologického šetření v ohnisku nákazy,
- nebezpečná zóna – stanovuje velitel zásahu na základě informací poskytnutých OOVZ,
- stupeň osobní ochrany včetně OOPP **stanovuje OOVZ**, pro HZS ČR a PČR pak OOVZ MV, pro AČR stanovuje OOVZ MO,
- typ desinfekčního prostředku a způsob desinfekce **stanovuje OOVZ**,
- HZS ČR provádí dekontaminaci v místě zásahu, nikoliv v prostorách ZZ poskytovatele zdravotních služeb,
- ZÚ provádí desinfekci v prostorách ZZ poskytovatele zdravotních služeb,
- při podezření nebo onemocnění na VNN **rozhoduje OOVZ** o podmínkách pro přepravu zemřelého, provedení pitvy a pro pohřbení.

Implementace MZP v ČR

Centrální úroveň – činnost a kompetence MZ

- tvorba a novelizace právních předpisů v oblasti působnosti MZ,
- realizace úkolů a povinností stanovených v Rozhodnutí EP a Rady č. 1082/2013/EU – připravenost a reakce na přeshraniční hrozby,
- poskytuje informaci EU a WHO – IS EWRS a IS WHO,
- zřizuje Ústřední epidemiologickou komisi, zajišťuje její činnost,
- spolupracuje s MO, MD, MF, MZe, SÚJB, MV a MV-GŘ HZS ČR při řešení VNN – uzavírání a aktualizace smluv,
- informuje vládu a ÚSÚ,
- spolupracuje s kraji, složkami IZS (HZS ČR, PČR, AČR...)
- stanovuje postupy a opatření podle zákona č. 258/2000 Sb. (MZ je OOVZ),
- monitoruje veřejné zdraví, plánuje opatření, zpracovává rozhodnutí, vydává doporučení, provádí rychlé hodnocení rizik,

Implementace MZP v ČR

Centrální úroveň – činnost a kompetence MZ

- řídí orgány ochrany veřejného zdraví a zdravotních ústavů,
- metodicky řídí poskytovatele zdravotních služeb (ZZS i lůžkové a ambulantní péče),
- metodicky řídí spolupráci poskytovatelů ZZS se složkami IZS a orgány krizového řízení,
- koordinuje přípravu a plánování poskytovatele ZZS v rámci činností k připravenosti na řešení MU a KS,
- koordinuje součinnost poskytovatelů ZZS při přípravě na řešení MU a KS s ostatními ministerstvy a KÚ,
- vydává doporučení pro poskytovatele zdravotních služeb,

Implementace MZP v ČR

Centrální úroveň – činnost a kompetence MZ

- kontrola zpracované dokumentace (plánovací dokumentace kraje, poskytovatelů zdravotních služeb v přímé řídicí působnosti MZ, poskytovatelů ZZS, KHS, ZÚ),
- zpracování plánovacích dokumentů MZ pro řešení MU a KS,
- metodická pomoc OOVZ při MO a MV,
- metodická pomoc MO a MV v oblasti poskytování zdravotních služeb.

Implementace MZP v ČR

Krajská úroveň – činnost a kompetence kraje a KÚ

- vytvoření pracovní skupiny k implementaci směrnic schválených usnesením vlády č. 14/2013 a 15/2013 ve složení KHS (koordinace), KÚ, ZZS kraje, poskytovatelé lůžkové péče, PČR, HZS kraje a SVS,
- implementace směrnic do plánovací dokumentace kraje, stanovení konkrétních postupů, opatření, odpovědnosti,
- aktualizace rozpracovaného typového plánu v gesci MZ – Typový plán Epidemie – hromadné nákazy osob (nová verze do 31.12.2017, následně rozpracování do podmínek kraje),
- metodická pomoc zpracovatelům plánu krizové připravenosti při řešení nových úkolů v oblasti zdravotnictví stanovených v krizovém plánu kraje (aktualizace typového plánu, nová analýza rizik, aktualizace havarijních plánů – kraje i vnějších),
- zpracování podkladů do plánovací dokumentace pro řešení MU a KS na území kraje,

Implementace MZP v ČR

Krajská úroveň – činnost a kompetence kraje a KÚ

- vytvoření pracovní skupiny ve složení PČR (koordinace), KHS, HZS kraje, KÚ (odbor dopravy), orgány celní správy, ČD a SVS kraje ke **zpracování realizační dohody** pro specifické podmínky kraje, vycházející z Rámcové součinnostní dohody o aktivizaci součinnostních opatření na vybraných pozemních hraničních přechodech ČR pro případ vzniku události podléhající MZP (2005) při zamezování mezinárodnímu šíření vysoce nakažlivých nemocí s potenciálním ohrožením veřejného zdraví (uzavřena dne 25.5.2013),
- vzájemná spolupráce a komunikace se složkami IZS, MZ, poskytovateli zdravotních služeb, OOVZ,
- kontrola v rámci přenesené působnosti (zákon o zdravotních službách).

Implementace MZP v ČR

Krajská úroveň – činnost a kompetence KHS

- činnost OOVZ podle zákona č. 258/2000 Sb.,
- epidemiologické šetření, epidemiologická opatření v ohnisku nákazy (nemají odkladný účinek),
- provádí rychlé hodnocení rizik,
- zřízení Krajské epidemiologické komise a zajištění její činnosti,
- rozpracování Typového plánu Epidemie – hromadné nákazy osob na podmínky kraje (konkrétní postupy, opatření, činnosti),
- rozpracování obou směrnic z hlediska činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví (OOVZ), včetně stanovení konkrétních postupů a opatření – analýza rizik, stanovení OOPP, desinfekce a podmínky desinfekce, šetření v ohnisku nákazy, rozhodnutí o izolaci, karanténě, umístění do zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb apod.,

Implementace MZP v ČR

Krajská úroveň – činnost a kompetence KHS

- zpracování příslušné plánovací dokumentace KHS, včetně vzorových dokumentů,
- informování MZ, orgánů kraje, obyvatelstva,
- vzájemná spolupráce a komunikace s krajem, složkami IZS, poskytovateli zdravotních služeb, orgány KŘ,
- kontrola plnění povinností stanovených zákonem č. 258/2000 Sb.,
- kontinuální vzdělávání zaměstnanců KHS a praktické procvičování přijatých postupů a činností,
- aktivní účast na edukaci poskytovatelů zdravotních služeb na úrovni kraje.

Implementace MZP v ČR

Krajská úroveň – činnost a kompetence poskytovatele ZZS

Ohlašovací povinnost podle § 62 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb.:

- osoba poskytující zdravotní péči je povinna ohlásit neprodleně, způsobem a v rozsahu podle § 1 vyhlášky č. 306/2012 Sb. příslušnému OOVZ zjištění:
 - infekčního onemocnění,
 - podezření na takové onemocnění nebo úmrtí na něj,
 - vylučování původců infekčních onemocnění,
- současně je tato osoba povinna bezodkladně zajistit podle druhu a rozsahu jí poskytované zdravotní péče provedení prvních nezbytných opatření k zamezení šíření onemocnění,
- další opatření provádí uvedená osoba podle pokynu OOVZ,
- pokud je to nezbytné k realizaci opatření na ochranu veřejného zdraví, vyžádá si osoba poskytující péči nebo OOVZ součinnost PČR.

Implementace MZP v ČR

Krajská úroveň – činnost a kompetence poskytovatele ZZS

- zpracování plánovací dokumentace pro řešení VNN – rozpracování směrnice pro podmínky poskytovatele (rozpracování definovaných povinností a úkolů na konkrétní vlastní potřeby poskytovatele, konkrétní stanovené postupy, přijímaná opatření, OOPP, desinfekce, poskytování zdravotní péče, hlášení povinných informací, atd.), včetně vzorové dokumentace,
- zpracování konkrétních postupů, činností, úkolů a opatření přijímaných a vykonávaných ZOS ZZS,
- aktualizace provozního řádu (zohlednění možnosti výskytu VNN),
- spolupráce a komunikace s OOVZ,
- vzájemná spolupráce a komunikace s poskytovateli lůžkové a akutní péče, složkami IZS, orgány KŘ,
- kontinuální vzdělávání zaměstnanců a praktické procvičování přijatých postupů.

Implementace MZP v ČR

Činnost a kompetence poskytovatele zdravotních služeb (ambulantní i lůžková péče)

Ohlašovací povinnost podle § 62 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb.:

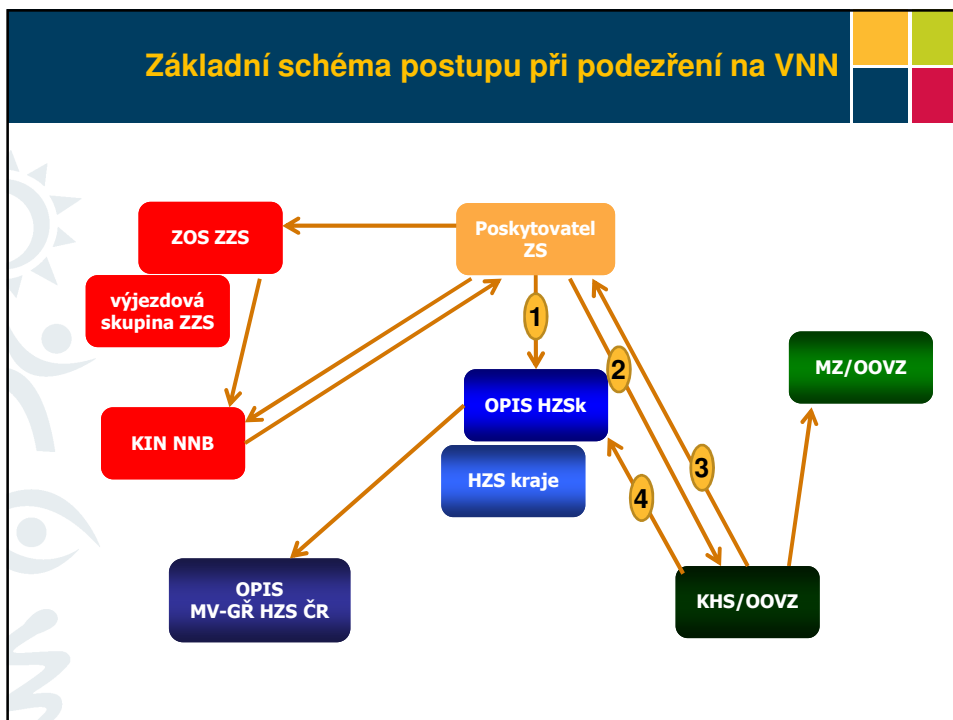
- osoba poskytující zdravotní péči je povinna ohlásit neprodleně, způsobem a v rozsahu podle § 1 vyhlášky č. 195/2005 Sb. příslušnému OOVZ zjištění:
 - infekčního onemocnění,
 - podezření na takové onemocnění nebo úmrtí na ně,
 - vylučování původců infekčních onemocnění,
- současně je tato osoba povinna bezodkladně zajistit podle druhu a rozsahu jí poskytované zdravotní péče provedení prvních nezbytných opatření k zamezení šíření onemocnění,
- další opatření provádí uvedená osoba podle pokynu OOVZ,
- pokud je to nezbytné k realizaci opatření na ochranu veřejného zdraví, vyžádá si osoba poskytující péči nebo OOVZ součinnost PČR.

Implementace MZP v ČR

Činnost a kompetence poskytovatele zdravotních služeb (ambulantní i lůžková péče)

- zpracování plánovací dokumentace pro řešení VNN – rozpracování směrnice pro podmínky poskytovatele (rozpracování definovaných povinností a úkolů na konkrétní vlastní potřeby poskytovatele, konkrétní stanovené postupy, přijímaná opatření, OOPP, desinfekce, poskytování zdravotní péče, hlášení povinných informací, atd.), včetně vzorové dokumentace,
- aktualizace provozního řádu (zohlednění možnosti výskytu VNN),
- spolupráce a komunikace s OOVZ,
- vzájemná spolupráce a komunikace se ZZS, složkami IZS, orgány KŘ,
- kontinuální vzdělávání zaměstnanců a praktické procvičování přijatých postupů.

Základní schéma postupu při podezření na VNN

Implementace MZP v ČR – budoucnost

Rok 2017:

- novelizace typových plánů
- zahájení práce na aktualizaci směrnic
- zahájení práce na STČ IZS - VNN
- pokračování ve spolupráci s MO při zapojení CBO do systému řešení VNN
- pokračování ve spolupráci s MO na společné teoretické přípravě zdravotnických pracovníků a na cvičeních

Rok 2018:

- rozpracování typových plánů na podmínky kraje
- dokončení zpracování aktualizovaných směrnic a jejich vydání
- dokončení zpracování STČ IZS - VNN

Implementace MZP v ČR – web MZ

<http://www.mzcr.cz/>

Odborník zdravotník:

- http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/krizove-rizeni_1016_3.html

Veřejné zdraví:

- http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/mezinarodni-zdravotnicke-predpisy2005-2497_5.html
- http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/narodni-akcni-plan-cr-implementace_3039_5.html
- http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/smernice-pro-letiste-ruzyne_2878_5.html
- http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/smernice-pro-zdravotnicka-zarizeni_2879_5.html

Děkuji za pozornost